

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

02 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Boico Victor,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului Ciliuța Vitali, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2020, în cauza penală în privința lui

Ciliuța Vitali xxxx xxxx xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.12.2015 – 30.03.2018;

Instanța de apel: 21.04.2018 – 03.06.2020;

Instanța de recurs: 10.08.2020 – 02.02.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 30 martie 2018, Ciliuța Vitali a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Ciliuța Vitali de către organul de urmărire penală a fost pus sub învinuire pentru faptul că, în noaptea spre 16 august 2014, aproximativ pe la ora 00.20, apropiindu-se de gospodăria cet. Cecilia Cobăneanu din xxxx xxxx, l-a întâlnit pe consăteanul său Cvasniuc Anatoli. Pe loc, în baza unui motiv neîntemeiat, acționând în scopul cauzării leziunilor corporale, intenționat, l-a maltratat pe Cvasniuc Anatoli, lovindu-l cu pumnii și picioarele în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.282 d din 05.11.2014, vătămări corporale sub formă de hemoragii în țesuturile moi pericraniene, plagă contuză pe regiunea occipitală, hemoragii subarahnoidene în lobii temporal și occipital, hematom subdural pe tot parcursul emisferei drepte, ce corespund categoriei vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora a și survenit decesul victimei. Acțiunile lui Ciliuța Vitali fiind încadrate în baza art.151 alin.(4) Cod penal.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. Procurorul, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Ciliuța Vitali să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal și a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani, cu executare în penitenciar

de tip închis.

În motivarea cererii acuzatorului de stat a indicat că a prezentat suficiente probe în cadrul cercetării judecătorești care toate au fost examinate și dovedesc integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate;

- sentința a fost motivată în temeiul unor concluzii greșit formulate de instanță, fără o analiză corespunzătoare a probelor prezentate de acuzare. Astfel, în cadrul ședinței de judecată, inculpatul Ciliuța Vitali a pledat nevinovat și instanța de judecată a luat act de aceste declarații în mod unilateral, fără să țină cont de declarațiile depuse de martori, cât și de probele acumulate în cadrul urmăririi penale;

- instanța de judecată nu a ținut cont de declarațiile martorilor Bădărău Valeriu, Cvasniuc Alexandr și Harabara Alexandru, denaturând adevărul și a plasat poziția apărării de asupra probelor aduse de acuzare, împărtășind argumentele vagi, fortificându-le prin considerente, bazate pe date inversate, axate doar pe un eveniment petrecut mai înainte;

- instanța a pus la bază doar probele acuzării, inversate de instanță în procesul examinării cauzei. Drept urmare, necătând la faptul că acuzarea a adus probe suficiente, concludente și utile, ce incontestabil demonstrează vinovăția lui Ciliuța Vitali;

- reieșind din cele expuse, procurorul a considerat, că instanța de fond a pronunțat o sentință contrară legii și nefondată și, prin urmare, în scopul respectării dreptului la un proces echitabil al părților, a cerut casarea acesteia, iar Ciliuța Vitali să fie condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal.

3.2. Succesorul legal al părții vătămate Vieru Alina, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal și să-i fie aplicată o pedeapsă în limita sancțiunii acestui articol.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2020, apelurile declarate au fost admise, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Ciliuța Vitali a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen 12 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

4.1. Pentru a pronunța decizia instanța de apel a constatat că, Ciliuța Vitali, în noaptea spre 16 august 2014, aproximativ pe la ora 00.20, apropiindu-se de gospodăria cet. Cecilia Cobăneanu din xxxx xxxx, l-a întâlnit pe consăteanul său Cvasniuc Anatoli. Pe loc, în baza unui motiv neîntemeiat, acționând în scopul cauzării leziunilor corporale, intenționat, l-a maltrat pe Cvasniuc Anatoli, lovindu-l cu pumnii și picioarele în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.282 d din 05.11.2014, vătămări corporale sub formă de hemoragii în țesuturile moi pericraniene, plagă contuză pe regiunea occipitală, hemoragii subarahnoidene în lobii temporal și occipital, hematom subdural pe tot parcursul emisferei drepte, ce corespund categoriei vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora a survenit decesul victimei.

Instanța de apel a indicat că, deși inculpatul Ciliuța Vitali nu și-a recunoscut vinovăția, vina acestuia a fost dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate legal în cadrul cercetării judecătorești, care au fost verificate în cadrul ședinței instanței de apel și anume:

declarațiile succesorului legal al părții vătămate Vieru Alina; declarațiile expertului judiciar, medicul legist, Railean Sergiu, declarațiile martorilor Bădărău Valeriu, Ostaficiuc Ivan, Vieru Oleg, Briceag Svetlana, Harabara Alexandru și Cvasniuc Alexandr.

Totodată, vina inculpatului se mai dovedește prin probele materiale anexate la cauza penală, care au fost recercetate și verificate în instanța de apel, cum ar fi: procesul-verbal de autosesizare în privința începerii urmăririi penale din 21.08.2014 și raportul cu privire la depistarea infracțiunii din 21.08.2014 (f.d.13-14, vol. I); raportul nr.2678 privind primirea apelului telefonic de la secția de internare a Spitalului raional Rîșcani din 16.08.2014 (f.d.15, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16.08.2014 cu planșa fotografică, cercetării fiind supus automobilul de model VAZ 2109, de culoare albă, cu xxxx, care aparține cet. Bădărău Valeriu (f.d.17-21, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16.08.2014 cu planșa fotografică, cercetării fiind supusă o porțiune de drum, amplasat în centrul satului Pășcăuți, raionul Rîșcani (f.d.22-25, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16.08.2014 cu planșa fotografică, cercetării fiind supus un drum singular amplasat în satul Pășcăuți raionul Rîșcani (f.d.26-30, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.08.2014 cu planșa fotografică, cercetării fiind supus un pachet de polietilenă de culoare albă cu inscripția „Пятёрочка” (f.d.31-37, vol. I); raportul de examinare medico-legală nr.71 „c” din 20.08.2014; raportul de expertiză medico-legală nr.234d din 29.09.1014 nr.9145; raportul de expertiză medico-legală nr.282d din 05.11.2014; procesul-verbal de confruntare din 26.08.2014 între martorul Ostaficiuc Ivan și bănuitul Cvasniuc Alexandru (f.d.154-157, vol. I); ordonanța privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală din 21.11.2014 a cet. Cvasnuc Alexandru (f.d.158, vol. I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 21.03.2015 cu participarea martorului Harabara Alexandru (f.d.176-179, vol. I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 04.04.2015 cu participarea martorului Bădărău Valeriu (f.d.185-188, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr.89/D din 28.04.2015.

Instanța de apel a menționat că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate sau, după caz, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii imputate inculpatului.

Astfel, instanța de apel a conchis că, versiunea inculpatului reprezintă o poziție de apărare ce nu corespunde adevărului, nu are suport probatoriu și urmărește scopul evitării atragerii la răspundere penală.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, instanța de fond a lăsat fără nici o apreciere declarațiile martorilor, din care rezultă evoluția evenimentelor, și anume, că după ce Cvasniuc Anatoli a fost lăsat lângă gospodăria lui Cvasniuc Cecilia pentru ca să meargă acasă, la o distanță de aproximativ 50-150 m. de la acel loc, Ciliuța Vitali a coborât din automobilul în care se afla cu celelalte persoane, comunicându-le că merge să-l conducă pe Cvasniuc Anatoli acasă. Peste o perioadă scurtă de timp, de acel loc sa apropiat Briceag Svetlana și Ostaficiuc Ivan, unde lângă Cvasniuc Anatoli a fost observat doar Ciliuța Vitali.

Instanța de apel a menționat că, din probele administrate s-a constatat că, după ce Cvasniuc Anatoli a fost lăsat lângă gospodăria lui Cvasniuc Cecilia, de el s-a apropiat Ciliuța Vitali, apoi au venit Briceag Svetlana și Ostaficiuc Ivan și l-au văzut la pământ, fără cunoștință, care au și

chemat ambulanța.

Instanța de apel a reținut că, în ședința de judecată inculpatul Ciliuța Vitali a declarat, precum că el ar fi mers cu Bădărău Valeri, Cvasniuc Alexandru și Harabara Alexandr până în centrul satului la un bar, unde a coborât și s-a îndreptat spre casa unei fete pe nume Valea, însă aceste declarații contravin celor relatate de martorii enunțați mai sus.

Totodată, versiunea inculpatului, precum că nu el a cauzat leziunile corporale grave victimei, instanța de apel a apreciat critic și a considerat ca fiind o metodă de a se eschiva de la răspundere. Divergențele între declarațiile inculpatului comparativ cu declarațiile martorilor Bădărău Valeriu, Harabara Alexandru și Cvasniuc Alexandr confirmă, că inculpatul Ciliuța Vitali urmărește scopul de a ascunde acțiunile sale.

În context, instanța de apel a remarcat că, vinovăția inculpatului se confirmă și prin declarațiile expertului judiciar, medicului legist Railean Sergiu, audiat în instanța de apel, care a confirmat, că la victimă erau mai multe lovituri, printre care o plagă contuză la granița regiunii occipitale și parietală și hemoragie în țesuturile moi pericraniene, care indică că au fost aplicate mai multe lovituri. Reieșind din localizarea loviturilor, pătimitul se afla în poziție orizontală. Traumatismul care a dus la deces a fost aplicat pătimitului aflându-se în poziție orizontală. Leziunile au survenit în urma aplicării loviturilor cu un obiect vulnerabil, dar nu se exclude faptul, că loviturile să fi fost aplicate cu picioarele încălțate luând în considerație rezultatul acestor lovituri. Loviturile au fost aplicate într-un timp scurt una fața de alta și nu mai puțin de trei lovituri. Decesul victimei a survenit la 18.08.2014, ora 23.10.

Instanța de apel a reținut că, concluziile obținute în urma examinării cadavrului cet. Cvasniuc Anatoli, expuse în rapoartele de expertiză medico-legală, prin care sa conchis că: „Apariția vătămarilor corporale prin cădere de pe suport propriu se exclud. Decesul are legătură directă cu traumatismul suportat. Vătămarile corporale au apărut în urma mai multor lovituri. Apariția vătămarilor corporale prin cădere de la suport propriu se exclud. Loviturile puteau fi aplicate atât cu pumnii cât și cu picioarele încălțate. Luând în considerație localizarea vătămarilor, reiese că au fost aplicate mai multe lovituri cu picioarele, victima fiind în poziție orizontală. În urma loviturii cu pumnul peste față, probabil se putea ca pătimitul să cadă jos, lovind cu capul de ceva dur, formându-se plaga pe regiunea occipitală, însă apariția hemoragiilor subarahnoidene și hematumul subdural prin cădere de pe suport propriu se exclude”, aceste argumente au o valoare probantă pentru instanța de judecată și resping în totalitate versiunea inculpatului, precum că el nu i-a aplicat lovituri victimei, de la care ultimul a decedat, deoarece anume el, inculpatul Ciliuța Vitali, a fost persoana care se afla lângă victimă în momentul când a fost depistat de martori, alte persoane nu erau, iar victima deja era fără cunoștință, mai mult, și în prezența lor, Ciliuța Vitali a lovit victima aflată în poziție orizontală cu piciorul.

Instanța de apel a concluzionat că, este greșită și contravine probelor sus indicate, concluzia instanței de fond precum că, fapta nu a fost săvârșită de către inculpat și că vina lui Ciliuța Vitali în comiterea infracțiunii incriminate nu a fost dovedită.

Instanța de apel a remarcat că, versiunea părții apărării precum că victimei i-au fost cauzate leziunile corporale grave de către Cvasniuc Alexandru, când a fost lovit de către ultimul în ziua respectivă, aceasta fiind verificată în cadrul urmăririi penale și care nu s-a adevărit. Or, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Rîșcani, Railean Sergiu din data de

21.11.2014, Cvasniuc Alexandru, care a fost recunoscut bănuit pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, a fost scos de sub urmărire penală, deoarece acțiunile lui nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal (f.d.158, vol. I).

În context, instanța de apel a remarcat, că prin rapoartele de constatare medico-legale s-a concluzionat, că vătămrile corporale au apărut în urma mai multor lovituri. Apariția vătămarilor corporale prin cădere de pe suport propriu se exclude. Luând în considerație localizarea vătămarilor, reiese că au fost aplicate mai multe lovituri cu picioarele, victima fiind în poziție orizontală. În urma loviturii cu pumnul peste față, probabil se putea ca pătimitul să cadă jos, lovind cu capul de ceva dur, formându-se plaga pe regiunea occipitală, însă apariția hemoragiilor subarahnoidene și hematumul subdural prin cădere de pe suport propriu se exclude (f.d.190-191 vol. I).

Astfel, instanța de apel a menționat că nu se poate reține ipoteza formată pe cauză precum că Cvasniuc Alexandru i-ar fi aplicat lovituri lui Cvasniuc Anatoli în acea zi, ca fiind neconfirmată în urma acțiunilor procesual-penale.

Instanța de apel a reținut că, nu are temei de a aprecia critic declarațiile succesorului părții vătămate Vieru Aliona, precum și a martorilor audiați în instanța de fond, declarațiile cărora suplimentar au fost verificate prin audiere în instanța de apel, mai mult, declarațiile au fost depuse sub jurământ și ultimii au fost avertizați, în comparație cu inculpatul, de răspunderea penală în baza art.art.312-313 Cod penal. Astfel, declarațiile părții vătămate și a martorilor sunt admisibile și au valoare probantă, deoarece în declarațiile lor sunt fixate împrejurările faptei care constituie obiectul acestor declarații, pe când instanța de fond n-a dat o apreciere cuvenită acestor probe.

Instanța de apel a concluzionat că, învinuirea conține toate elementele componenței de infracțiune, acestea fiind demonstrate prin probe pertinente și concludente, astfel încât soluția privind achitarea inculpatului Ciliuța Vitali, este una contradictorie.

Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsă, instanța de apel a indicat că ține cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal: de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, precum și de faptul, că pedeapsa are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, de aceea întru realizarea scopului pedepsei, a considerat oportună aplicarea pedepsei cu închisoare în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale reținute în sarcina inculpatului.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, a declarat recurs ordinar avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului, invocând drept temei de casare prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, a invocat că probele cercetate au fost apreciate în mod eronat de instanța de apel;

- instanța de apel neîntemeiat a lăsat fără examinare cererea apărării de audiere a martorului Lungu Gheorghii, deși acesta a declarat la urmărirea penală, modul maltratării, inclusiv aplicarea loviturilor cu pumnii și picioarele în regiunea capului victimei în timp ce se afla inconștientă întinsă la pământ, declarațiile acestuia erau fundamentale pentru soluționarea

obiectivă a cauzei, încălcând dreptul inculpatului la un proces echitabil;

- prima instanță a dat apreciere faptică și juridică fiecărei probe cercetate pe parcursul cercetării judecătorești și a făcut o analiză amplă și complexă a acestora și, ca rezultat, a emis soluția de achitare, iar decizia instanței de apel se bazează în exclusivitate doar pe declarațiile martorilor acuzării;

- pentru a se ajunge la concluzia condamnării, legea solicită ca probele administrate să fie în măsură să răstoarne prezumția de nevinovăție instituită în favoarea inculpatului și să nu lase nici un dubiu cu privire la autorul faptei și vinovăția acestuia, iar în speță aceste cerințe legale nu au fost realizate;

- probele administrate de către organul de urmărire penală și susținute de acuzatorul de stat în fața instanței de apel, nu pot constitui drept temei de stabilire a vinovăției lui Ciliuța Vitali în săvârșirea infracțiunii incriminate, deoarece în urma evaluării întregului material probatoriu administrat în cauză, instanța de apel urma să aprecieze, că, în prezenta cauză nu a fost dovedită, că faptele ce i se pun în sarcina inculpatului, a fost cu adevărat săvârșite de către acesta;

- instanța de apel neîntemeiat a lăsat fără examinare demersul apărării de audiere a martorilor Lungu Gheorghi, Lungu Andrian și Zincovschi Dumitru, încălcând în așa mod dreptul inculpatului Ciliuța Vitali la un proces echitabil.

6. Procurorul, prin referința depusă, a solicitat declararea inadmisibilității recursului ordinar pe motiv, că temeiurile pentru declararea acestuia nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce urmează a fi desfășurate în cele ce urmează.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și

care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală. La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat în speță, acesta se întemeiază pe prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Înainte de a purcede la expunerea de motive, care au stat la baza casării integrale a deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit evidențiază că procedura de examinare a apelului, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță prezintă unele particularități aparte. În acest sens, trebuie avute în vedere dispozițiile art.6 CoEDO, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate de Curte, și prevederile art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, potrivit cărora după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate dispune condamnarea persoanei, fără audierea acesteia în ședința de judecată a instanței de apel, precum și fără audierea părții vătămate și a martorilor acuzării, în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorială, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea unei persoane.

Din cele ce preced, Colegiul penal lărgit evidențiază că, *mutatis mutandis*, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre prin care constată vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate, bazându-se exclusiv pe actele și lucrările primei instanțe, în temeiul cărora s-a dispus achitarea lui. Or, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, acuzatorul de stat este obligat în instanța de apel să solicite o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a martorilor acuzării, declarațiile cărora sunt probe în acuzare, în măsură să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului. În particular, în atare situații administrarea mijloacelor de probă se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, fiind aplicat principiul nemijlocirii, ce permite instanței să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de părți sau martori, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate.

În general, pentru corectitudinea judecării prezentei cauze, este imperios de a supune analizei și aprecierii toate probele acumulate în dosar, având în subsidiar în vedere faptul că apărătorul inculpatului supune criticii verosimilitatea unor probe. De altfel, în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe anume pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor importante, sub toate aspectele, în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate, în scopul perceperii directe a probelor de către instanța de judecată pentru formularea opiniei vizavi de vinovăția persoanei trimise în judecată.

Mai mult, atunci când unei persoane i se reproșează săvârșirea unei fapte penale și i se

aduce o acuzație, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat în circumstanțele descrise în actul de învinuire.

Administrarea respectivelor mijloace de probă se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, *fiind aplicat principiul nemijlocirii, ce permite instanței să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de părți sau martori, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate.*

Celelalte declarații și probe materiale în acuzare examinate în prima instanță, urmează în mod obligatoriu să fie verificate prin citirea lor în ședința de judecată a instanței de apel de către procuror.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, deși legislația națională în acord cu jurisprudența CtEDO, reglementează în mod clar procedura de examinarea a cauzelor în instanța de apel, astfel ca în practica judiciară să fie asigurată respectarea drepturilor fundamentale ale omului, la examinarea prezentei cauze de către instanța de apel, au fost comise erori de drept, care impun casarea deciziei pronunțate, deoarece aceasta a fost emisă cu încălcarea dreptului inculpatului la apărare, acesta fiind lipsit neîntemeiat de către instanța de apel de posibilitatea de a-și susține poziția de apărare, și în acest mod procesul penal în privința inculpatului Ciliuța Vitali fiind apreciat de către instanța de recurs ca ineșitabil.

Colegiul penal de asemenea menționează că, potrivit art.101 alin.4) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Astfel, în caz de admitere a apelului și rejudecării cauzei, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța de fond, care cerințe ale legii au fost încălcate de către această instanță, apoi motivele adoptării soluției date de instanța de apel.

Instanța este obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, *să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și cele de apărare.* În orice caz se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședință.

În acest context Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel, lăsând fără examinare cererea apărării de audiere a martorului Lungu Gheorghii, care la faza de urmărire penală a declarat, modul maltratării, inclusiv aplicarea loviturilor cu pumnii și picioarele în regiunea capului victimei în timp ce se afla inconștientă întinsă la pământ, declarațiile acestuia erau fundamentale pentru soluționarea obiectivă a cauzei și astfel pun la îndoială credibilitatea declarațiilor martorilor acuzării, iar ulterior pronunțând o sentință de condamnare a inculpatului, a încălcat prevederile legale și practica judiciară constantă indicate supra, nerespectând procedura de examinare a cauzei inculpatului Ciliuța Vitali în baza art.151 alin.(4) Cod penal după ce prima instanță l-a achitat, încălcându-le flagrant dreptul la apărare.

Colegiul penal subliniază, că potrivit jurisprudenței CtEDO relevante speței și anume cauza CtEDO - *Manoli v. Republica Moldova* din 28 februarie 2017, Curtea Europeană a statuat, că autoritatea responsabilă de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, *să asculte victimele, învinuitul și martorii în persoană și să evalueze credibilitatea acestora* (a se vedea, *Kashlev v. Estonia*, nr. 22574/08, §§ 48-50, 26

aprilie 2016) și că *evaluarea credibilității este o sarcină complexă care nu poate fi realizată, de obicei, doar prin citirea unei înregistrări a declarațiilor lor.*

În cauza *Dan v. Republica Moldova* din 05 octombrie 2011 CtEDO a ajuns la concluzia, că cei care au responsabilitatea de a decide vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar fi trebuit, în principiu, *să poată audia martorii în persoană și să poată evalua credibilitatea acestora. Evaluarea încrederii unui martor reprezintă o sarcină complexă, care, de obicei, nu poate fi realizată printr-o simplă lectură a declarațiilor.*

În hotărârea *Lüdi c. Elveției* din 15 iunie 1992, CtEDO a ajuns la concluzia că există o încălcare a art.6 § 1 din Convenție chiar și atunci când proba nu a fost singura care a fundamentat condamnarea, dar instanțele naționale nu au oferit un motiv întemeiat pentru absența martorului.

În hotărârea *Fluieraș c. României* din 09 aprilie 2013, Curtea a condamnat statul român pentru încălcarea dreptului la un proces echitabil, consacrat de art.6 § 1 din Convenție, ca urmare a condamnării reclamantului fără audierea martorilor, deși acesta fusese achitat de două instanțe inferioare.

Astfel, Colegiul penal lărgit concluzionează că, instanța de apel pronunțând decizia de condamnare a inculpatului Ciliuța Vitali, după ce a casat sentința prin care inculpatul a fost achitat, nu a respectat prevederile legale, care stipulează modalitatea de examinare a cauzelor în instanța de apel în cazul existenței unei sentințe de achitare, punând la baza deciziei de condamnare declarațiile martorilor acuzării, lăsând demersul apărării de audiere a martorilor, fără cercetarea nemijlocită în ședința instanței de apel a declarațiilor martorilor Lungu Gheorghi, Lungu Andrian și Zincovschi Dumitru, încălcând în așa mod dreptul inculpatului Ciliuța Vitali la un proces echitabil.

Reieșind din cele sus menționate, Colegiul penal lărgit conchide că erorile de drept evidențiate se încadrează în cele prescrise de pct. 6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel, casând sentința de achitare și pronunțând decizia privind condamnarea inculpatului Ciliuța Vitali, nu a respectat prevederile art.art.414 și 415 Cod de procedură penală, iar, ținând cont de faptul, că erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, să verifice și să aprecieze profund probele administrate pe parcursul procesului penal în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să dea răspuns la argumentele invocate în recursul apărării, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de jurisprudența națională constantă, precum și de practica relevantă a CtEDO, să înlătore erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului Ciliuța Vitali, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 iunie 2020, în cauza penală în privința lui *Ciliuța Vitali xxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Ciliuța Vitali xxxx urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința acestuia nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest pe altă cauză sau acesta nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 18 martie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor